

GEWONE ZITTING 2019-2020

3 JUNI 2020

BRUSSELS
HOOFDSTEDELIJK PARLEMENT

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**tot oprichting van een databank over
eigenaars die hun huisdieren mishandelen
en van een bijzondere politie voor
dierenwelzijn in het Brussels
Hoofdstedelijk Gewest**

VERSLAG

uitgebracht namens de commissie
voor het Leefmilieu en de Energie

door mevrouw Leila AGIC (F)

Aan de werkzaamheden van de commissie hebben deelgenomen:

Vaste leden: mevrouw Leila Agic, de heer Martin Casier, mevrouw Véronique Jamouille, mevrouw Ingrid Parmentier, de heer Tristan Roberti, mevrouw Aurélie Czekalski, mevrouw Viviane Teitelbaum, de heer Jonathan de Patoul, mevrouw Marie Nagy, mevrouw Caroline De Bock, de heer Youssef Handichi, mevrouw Gladys Kazadi, mevrouw Lotte Stoops, mevrouw Cielkje Van Achter, mevrouw Hilde Sabbe.

Plaatsvervanger: de heer Gaëtan Van Goidsenhoven.

Andere leden: de heer David Weytsman, mevrouw Anne-Charlotte d'Ursel.

Zie:

Stuk van het Parlement:

A-71/1 – 2019/2020: Voorstel van resolutie.

SESSION ORDINAIRE 2019-2020

3 JUIN 2020

PARLEMENT DE LA RÉGION
DE BRUXELLES-CAPITALE

PROPOSITION DE RESOLUTION

**visant à créer une banque de données
sur les propriétaires maltraitants
vis-à-vis de leurs animaux de
compagnie et visant à créer une police
spécialement dédiée au bien-être
animal en Région bruxelloise**

RAPPORT

fait au nom de la commission
de l'environnement et de l'énergie

par Mme Leila AGIC (F)

Ont participé aux travaux de la commission :

Membres effectifs : Mme Leila Agic, M. Martin Casier, Mmes Véronique Jamouille, Ingrid Parmentier, M. Tristan Roberti, Mmes Aurélie Czekalski, Viviane Teitelbaum, M. Jonathan de Patoul, Mmes Marie Nagy, Caroline De Bock, M. Youssef Handichi, Mmes Gladys Kazadi, Lotte Stoops, Cielkje Van Achter, Hilde Sabbe.

Membre suppléant : M. Gaëtan Van Goidsenhoven .

Autres membres : M. David Weytsman, Mme Anne-Charlotte d'Ursel.

Voir :

Document du Parlement :

A-71/1 – 2019/2020 : Proposition de résolution.

I. Inleidende uiteenzetting van de heer Gaëtan Van Goidsenhoven, eerste mede-indiener van het voorstel van resolutie

De heer Gaëtan Van Goidsenhoven zegt dat dit voorstel van resolutie uitgaat van de vaststelling dat het moeilijk is om flagrante gevallen van dierenmishandeling vast te stellen, en dat het gebrek aan sancties tegen dierenmishandelaars voortvloeit uit het feit dat te weinig mensen zich met deze taak bezighouden.

De status van dieren is veranderd in Brussel; zij worden erkend als wezens met gevoel en met waardigheid. Toch houden slechts drie mensen zich bezig met de behandeling van klachten over dierenwelzijn. Minder dan 1% van het personeel van Leefmilieu Brussel zet zich in voor het welzijn van dieren.

De burgers kunnen online klacht indienen op de website van Leefmilieu Brussel, en hebben trouwens steeds meer aandacht voor deze kwestie.

De verwerking van de klachten verloopt echter zeer traag. Daarbij is er een discrepantie tussen de belangstelling voor dit onderwerp en de middelen die eraan worden besteed. Onze Waalse bureaus stelden 900 processen-verbaal op in 2017, waarvan 317 administratieve boetes tot gevolg hadden.

Uitgaand van deze vaststelling stelt de volksvertegenwoordiger voor een dienst op te richten die zich specifiek bezighoudt met deze taak, te weten een Brusselse dierenwelzijnspolitie.

Bovendien is het abnormaal dat sommige mensen die veroordeeld zijn voor dierenmishandeling nog steeds dieren kunnen opvangen of meenemen. Daarom wordt voorgesteld om een gegevensbank tot stand te brengen van eigenaars die mishandelen, zodat de asielen en de vakmensen uit de sector controle kunnen uitoefenen op mensen die een huisdier willen aanschaffen.

We kunnen niet passief blijven in deze kwestie. We moeten voortbouwen op de dynamiek van de afgelopen jaren. Administratieve sancties moeten worden opgelegd wanneer het parket besluit geen verdere actie te ondernemen.

II. Algemene bespreking

Mevrouw Ingrid Parmentier zegt dat zij dierenmishandeling ten stelligste veroordeelt.

De regering heeft echter aangegeven in de ABV dat zij zou onderzoeken of het wenselijk is een vergunning voor het houden van een dier in te voeren, die in geval van misbruik kan worden ingetrokken. Een dergelijke maatregel zou tegemoetkomen aan de doelstelling van het voorstel van resolutie en de regering moet de tijd krijgen om deze maatregel te onderzoeken.

Wat de dierenwelzijnspolitie betreft, bestaat er al een team van dierenwelzijnsinspecteurs. Zij zijn bevoegd om

I. Exposé introductif de M. Gaëtan Van Goidsenhoven, premier coauteur de la proposition de résolution

M. Gaëtan Van Goidsenhoven indique que cette proposition de résolution part du constat qu'outre la difficulté de constater des flagrants délits de maltraitance animale, le manque de sanction envers les personnes maltraitantes est lié au nombre insuffisant de personnes consacrés à la tâche.

Le statut de l'animal a évolué à Bruxelles. Celui-ci a été érigé en tant qu'être sensible et une dignité lui a été reconnue. Il y a néanmoins uniquement trois personnes consacrées à l'examen des plaintes liées au bien-être animal. Moins d'1% du personnel de Bruxelles Environnement est consacré au bien-être animal.

Les citoyens peuvent introduire une plainte en ligne sur le site de Bruxelles Environnement. Les citoyens portent d'ailleurs une attention croissante à cette question.

Le traitement des plaintes est néanmoins très lent. Ce faisant, il y a un décalage entre l'intérêt suscité par ce thème et les moyens qui y sont consacrés. Nos voisins wallons ont dressé 900 procès-verbaux en 2017, dont 317 qui ont donné lieu à des amendes administratives.

Partant de ce constat, le député propose d'instaurer un service spécialement dédié à cette tâche, à savoir une police bruxelloise du bien-être animal.

En outre, il est anormal que certaines personnes ayant été condamnées pour maltraitance animale puisse accueillir ou recueillir encore des animaux. Il est dès lors proposé de créer une base de données des propriétaires maltraitants permettant aux refuges et aux professionnels du secteur de contrôler les personnes désireuses d'acquérir un animal de compagnie.

Nous ne pouvons pas rester passifs sur cette question. Nous devons persévérer sur la lancée des dernières années. Il faut que des sanctions administratives soient prononcées lorsque le parquet décide de classer sans suite.

II. Discussion générale

Mme Ingrid Parmentier relate qu'elle condamne fermement la maltraitance animale.

Néanmoins, le gouvernement a indiqué dans la DPG qu'il examinerait l'opportunité d'instaurer un permis pour la détention d'un animal, lequel pourrait être retiré en cas de maltraitance. Une telle mesure répondrait à l'objectif de la proposition de résolution et il convient de laisser au gouvernement le temps d'examiner cette mesure.

Quant à la police du bien-être animal, il existe déjà une équipe d'inspecteurs en matière de bien-être animal. Ils sont

processen-verbaal op te stellen, aanmaningen en waarschuwingen te geven. Het zou dan ook beter zijn om het werk van dit team te evalueren in plaats van een nieuwe structuur te creëren en het team zo nodig te versterken. Daarnaast is de regering voornemens de opleiding van de gemeenschapswachten en de agenten van de dierenwelzijnspolitie te verbeteren en het gebruik van gemeentelijke administratieve sancties aan te moedigen, wat de burgemeesters in staat stelt inbreuken tegen het dierenwelzijn te bestraffen.

Mevrouw Cieltje Van Achter zegt dat zij dit voorstel van resolutie zal steunen. Deze in 2014 geregionaliseerde bevoegdheid werd in Vlaanderen stevig aangepakt en is een voorbeeld van een geslaagde regionalisering, aangezien dit geleid heeft tot beter beleid ter zake.

Het is belangrijk om een doeltreffende inspectiedienst te hebben om controles uit te voeren en de klachten te onderzoeken. Het is belangrijk om de Brusselse dienst te versterken en om te vormen tot een echte dierenwelzijnsbrigade. De privacyaspecten van deze tekst moeten echter wel worden onderzocht.

Mevrouw Véronique Jamouille geeft aan dat het interessant zou zijn het werk van de zeven leden van de dienst dierenwelzijn te evalueren. Zij begrijpt niet wat de meerwaarde zou zijn van een afzonderlijke brigade, aangezien deze dienst al bestaat. Hoewel zij het eens is met sommige doelstellingen van het voorstel van resolutie, maakt zij zich bovendien ongerust over de eerbiediging van de privacy aangezien er sprake is van een gegevensbank die wordt bijgehouden door personen, enkel op basis van verdenking en uitgevoerd door niet beëdigde personen, en die aan een groot aantal personen ter beschikking zou worden gesteld. Hierbij bestaat het risico op dwaling. Tevens is er sprake van systematische controles van personen na een eenvoudige klacht bij Leefmilieu Brussel. Deze "huisbezoeken" werden al ruimschoots besproken in andere contexten en doen uiteraard een probleem rijzen. Dat ligt zeer gevoelig op het vlak van de eerbiediging van bepaalde grondwettelijke rechten. Het is nuttiger om te werken aan de vergunning voor het houden van huisdieren. Hoewel doelstellingen van het voorstel van resolutie gedeeld worden, met de nood aan het bestrijden van onverdraaglijke dierenmishandeling, zal zij dit voorstel van resolutie niet steunen.

Mevrouw Caroline De Bock deelt de doelstellingen inzake het bestrijden van dierenmishandeling. Zij pleit voor een betere behandeling van de klachten en voor de oprichting van een gegevensbank met vakmensen uit de sector om te voorkomen dat mishandelende eigenaars zich opnieuw een dier gaan aanschaffen. Zij zal zich evenwel onthouden wegens het feit dat de inhoud van deze gegevensbank ook verdachte personen zou bevatten. Bovendien zou zij het soort dier en het soort misbruik specificeren, wat volgens haar niet nodig is.

Mevrouw Lotte Stoops vindt het nodig actief op te treden tegen dierenmishandeling. Zij is het eens met de doelstellingen van het voorstel van resolutie, maar verduidelijkt dat binnen Leefmilieu Brussel al een soort

habilités à dresser des procès-verbaux, à donner des injonctions et des avertissements. Il serait plus judicieux d'évaluer le travail de cette équipe plutôt que de créer une nouvelle structure et de la renforcer si nécessaire. Par ailleurs, le gouvernement entend améliorer la formation des gardiens de la paix et agents de police au bien-être animal et d'encourager l'utilisation des sanctions administratives communales permettant aux bourgmestres de sanctionner les atteintes au bien-être animal.

Mme Cieltje Van Achter indique qu'elle soutiendra cette proposition de résolution. Cette compétence régionalisée en 2014 a été prise à bras le corps en Flandre et constitue un exemple de régionalisation réussie, puisqu'elle a mené à une meilleure politique en la matière.

Il est important d'avoir un service d'inspection efficace pour effectuer des contrôles et examiner les plaintes. Il est important de renforcer le service bruxellois et d'en faire une véritable brigade du bien-être animal. Il faudra cependant examiner les aspects liés à la vie privée que contient ce texte.

Mme Véronique Jamouille déclare qu'il serait intéressant d'évaluer le travail effectué par les sept membres du service bien-être animal. Elle ne comprend pas ce qu'une brigade séparée apporterait dans la mesure où ce service existe déjà. Par ailleurs, si elle rejoint certains objectifs de la proposition de résolution, elle a des inquiétudes sur le respect de la vie privée dans la mesure où l'on parle de base de données tenu par des personnes sur la base uniquement de suspicion, effectuée par des personnes non assermentées et qui seraient mise à disposition d'un grand nombre de personnes. Il y a là un risque de dérive. On parle aussi de contrôles systématiques auprès de particuliers à la suite d'une simple plainte auprès de Bruxelles Environnement. Ces « visites domiciliaires » déjà débattues longuement dans d'autres cadres, posent évidemment problème. C'est très limite au niveau du respect de certains droits constitutionnels. Il est plus utile de travailler sur le permis de détention d'animaux domestiques. Si les objectifs de la proposition de résolution sont partagés, avec la nécessité de lutter contre l'insupportable maltraitance animale, elle ne soutiendra pas cette proposition de résolution.

Mme Caroline De Bock partage les objectifs de lutte contre la maltraitance animale. Elle soutient le renforcement du traitement des plaintes et l'établissement d'une base de données avec les professionnels du secteur pour éviter que des propriétaires maltraitants puissent de nouveau acquérir un animal. Cependant, elle s'abstiendra du fait que le contenu de cette base de données contiendrait aussi les personnes suspectées. En outre, il y serait précisé le type d'animal et de violence, ce qui à son estime n'est pas nécessaire.

Mme Lotte Stoops estime qu'il faut agir activement contre la maltraitance animale. Si elle rejoint les objectifs de la proposition de résolution, elle précise qu'il existe déjà une sorte de brigade animale au sein de Bruxelles

dierenbrigade bestaat, met de dienst dierenwelzijn, waar de klachten inzake dierenwelzijn terecht komen.

Wat de kwestie van een gegevensbank betreft, zou de invoering van een vergunning voor het houden van een dier tegemoet moeten komen aan het doel daarvan.

Om deze redenen vindt zij dat dit voorstel van resolutie niet nodig is.

Mevrouw Gladys Kazadi is het eens met de lovenswaardige doelstellingen van dit voorstel van resolutie, maar heeft vragen over de gegevensbank en stelt voor dit deel weg te laten.

De heer Jonathan de Patoul verwijst naar Gandhi, die zei dat een samenleving kan beoordeeld worden door de manier waarop ze haar dieren behandelt. Het debat hier is relevant en we moeten ambitieus zijn ter zake. Er bestaat echter al een dienst voor dierenwelzijn binnen Leefmilieu Brussel. Deze inspectiedienst werkt nauw samen met de asielen. De oprichting van een gegevensbank wordt onderzocht in het kabinet Clerfayt, maar doet veel vragen rijzen in verband met de GDPR. Bovendien zal het toekomstige Brussels wetboek voor dierenwelzijn deze vragen onderzoeken.

De heer Gaëtan Van Goidsenhoven geeft aan dat het de bedoeling is een dienst te hebben die zorgt voor het in acht nemen van het dierenwelzijn. Het feit dat de asielen elk jaar met een soort van fataliteit overspoeld worden door achtergelaten dieren is onfatsoenlijk. Sommige eigenaren herhalen hetzelfde hopeloze gedrag. Het doel is dergelijke situaties te voorkomen. Asielen zouden geen doel op zich mogen zijn. Dieren worden nog steeds op een hallucinante manier verbruikt en de asielen vangen de rampen op die voortvloeien uit dit gebrek aan verantwoordelijkheid. We slagen er niet in daaraan iets te doen. Hij beseft dat er vragen rijzen over bescherming van de privacy. Het is de bedoeling te voorkomen dat veel mensen toegang hebben tot dit bestand. Als we de huidige straffeloosheid op dit gebied willen voorkomen, zullen we ons moeten toerusten met de nodige personele en financiële middelen. Hij is echter blij dat de doelstellingen worden gedeeld en hij hoopt dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vooruitgang kan boeken in deze dossiers. Chateaubriand zei al dat we geen apart hart hebben voor de mensen en voor de dieren, maar dat we een hart hebben of geen hart hebben. Hij hoopt dan ook dat hij aan het einde van de zittingsperiode niet dezelfde vaststelling zal moeten doen als bij de vorige, waarin onvoldoende vooruitgang werd geboekt. De helse herhaling van cycli van achterlating en mishandeling vergt een antwoord aangezien tegenwoordig wordt verkondigd dat het dier een voelend wezen is.

III. Stemming over het geheel van het voorstel van resolutie

Het voorstel van resolutie wordt in zijn geheel verworpen met 10 stemmen tegen 3, bij 2 onthoudingen.

Environnement avec le service bien-être animal où atterrissent les plaintes en matière de bien-être animal.

Quant à la question d'une base de données, la mise en place d'un permis de détention d'un animal devrait répondre à un tel objectif.

Pour ces raisons, elle estime que cette proposition de résolution n'est pas nécessaire.

Mme Gladys Kazadi rejoint les objectifs louables de cette proposition de résolution mais elle a néanmoins des interrogations sur la base de données, proposant que cette partie soit retirée.

M. Jonathan de Patoul se réfère à Gandhi qui déclarait que l'on reconnaît une société à la façon dont elle traite ses animaux. Le débat ici est pertinent et il convient d'être ambitieux en la matière. Il existe cependant déjà un service bien-être animal au sein de Bruxelles Environnement. Ce service d'inspection travaille en étroite collaboration avec les refuges. Quant à la mise en place d'une base de données, ce sujet est à l'étude au sein du cabinet Clerfayt. Il y a cependant de nombreuses difficultés liées au RGPD. En outre, le futur code bruxellois du bien-être animal examinera ces questions.

M. Gaëtan Van Goidsenhoven indique que le but est d'avoir un service qui répond à l'objectif de faire respecter le bien-être animal. Le fait que chaque année, les refuges sont submergés par les abandons, avec une sorte de fatalité, est indécent. Certains propriétaires reproduisent les mêmes comportements désespérants. L'objectif est d'éviter d'être confronté à ces situations. Les refuges ne devraient pas être un objectif en soi. L'animal est encore consommé de façon hallucinante et les refuges accueillent les désastres liés à ce manque de responsabilité. Nous ne parvenons pas à endiguer ce phénomène. Il est conscient qu'il y a des questionnements en lien avec la protection de la vie privée. Le but est d'éviter le nombre de personnes ayant accès à ce fichier. Si nous voulons éviter l'impunité actuelle en cette matière, il faudra se doter des moyens humains et financiers nécessaires. Il se réjouit néanmoins que les objectifs sont partagés et il espère que la Région de Bruxelles-Capitale pourra avancer sur ces dossiers. Chateaubriand affirmait la chose suivante « nous n'avons pas un cœur pour les hommes et un pour les animaux, nous avons un cœur ou nous n'en avons pas », il espère qu'à la fin de la législature animale, il ne sera pas devant le même constat que sous la précédente où les avancées furent insuffisantes. La répétition infernale des cycles d'abandon et de maltraitance appelle une réponse dans la mesure où l'on proclame aujourd'hui que l'animal est un être sensible.

III. Vote sur l'ensemble de la proposition de résolution

La proposition de résolution, dans son ensemble, est rejetée par 10 voix contre 3 et 2 abstentions.

– *Vertrouwen wordt geschonken aan de rapporteur voor het opstellen van het verslag.*

– *Confiance est faite à la rapporteuse pour la rédaction du rapport.*

De Rapporteur

De Voorzitter

La Rapporteuse

Le Président

Leila AGIC

Tristan ROBERTI

Leila AGIC

Tristan ROBERTI